

Popularnonaukowe streszczenie projektu w języku polskim

Celem projektu jest przedstawienie konferencji urzędowej jako jednej z form prowadzenia postępowania administracyjnego. Punktem wyjścia będzie zaprezentowanie ukształtowanej we włoskim prawie procesowym instytucji na tle tamtejszego systemu postępowania administracyjnego oraz jego ewolucyjnych przeobrażeń. Ponadto, projekt przewiduje przybliżenie wykorzystania doświadczeń włoskich w ramach portugalskiego postępowania administracyjnego. Projekt zakłada wszechstronną analizę konferencji urzędowej w kontekście kompetencji organów administracji publicznej, gwarancji procesowych przysługujących stronom postępowania oraz rozstrzygnięć, które mogą być podejmowane w toku konferencji urzędowej, a także prawnych możliwości ich zakwestionowania, zarówno w trybie administracyjnym, jak i w trybie sądowym. Badanie pozwoli też na zweryfikowanie hipotezy o postępującej konwergencji w zakresie prawa administracyjnego, nie tylko w płaszczyźnie "odgórną" unifikacji (globalizacji, europeizacji), ale również poprzez inicjatywy "oddolne" związane z wzajemną wymianą najbardziej efektywnych rozwiązań pomiędzy różnymi systemami.

Dla zrozumienia idei i znaczenia konferencji urzędowej zostanie ona odróżniona od konstrukcji współdziałania organów administracji publicznej poprzez zaprezentowanie europejskich rozwiązań w tym zakresie (Finlandia, Grecja, Hiszpania) oraz omówienie współdziałania organów w polskim postępowaniu administracyjnym. Istotnym problemem badawczym jest również rozróżnienie konferencji urzędowej od postępowania administracyjnego prowadzonego w formie rozprawy. Jednym z założeń projektu jest możliwość ujęcia konferencji urzędowej jako swego rodzaju wypadkowej postępowania prowadzonego w formie rozprawy oraz trybu współdziałania organów.

W efekcie projekt ma doprowadzić do zaprezentowania perspektyw i możliwości zaadaptowania instytucji konferencji urzędowej w polskim postępowaniu administracyjnym jako swego rodzaju odpowiedzi na zjawisko przewlekłości postępowania i wady sformalizowanej procedury, a także do wskazania na bariery i ograniczenia w realizacji tej idei w prawie polskim. Przy takim ujęciu, jedną z hipotez badawczych jest możliwość wykorzystania portugalskich doświadczeń związanych z przeniesieniem koncepcji wypracowanej w innym systemie do prawa krajowego.

Rzetelny plan badawczy zbudowany w celu ustalenia prawdziwości hipotez musi przede wszystkim zakładać zastosowanie metody polegającej na analizie i krytyce dorobku procesualistyki włoskiej i portugalskiej, źródeł prawa oraz ustalenia doktryny innych państw. Analizie i krytyce zostanie także poddane orzecznictwo w sprawach administracyjnych, w tym orzecznictwo sądów i trybunałów europejskich w zakresie prawa do dobrej administracji. W badaniach prawnoempirycznych kluczowe znaczenie ma wyjaśnienie treści samego prawa. Doniosłą rolę należy przypisać w tym zakresie metodzie logiczno-językowej jako tej, która pozwala na egzegezę i interpretację treści pojęć użytych w normach prawnych oraz usunięcie rodzących się na tle tych norm wątpliwości.

W szczególności zastosowanie znajdzie metoda komparatystyczna. Wyprowadzone wnioski z przeprowadzonych badań pozwolą na ustalenie prawdziwości postawionych hipotez badawczych. Plan badawczy obejmuje zatem metodę hipotetyczno-dedukcyjną polegającą na sformułowaniu hipotez będących odpowiedzią na postawione problemy badawcze, ustaleniu zgodności albo niezgodności hipotez z wnioskami wynikającymi z przeprowadzonych badań i odrzuceniu hipotez niezgodnych z wnioskami.

Interdyscyplinarne badania naukowe będą wymagały posilkowego wykorzystania ekonomicznej analizy prawa, czyli zastosowania teorii ekonomicznych oraz metod ekonometrycznych do badania procesu tworzenia prawa, jego struktury, procesów w nim zachodzących oraz wpływu prawa i instytucji prawnych na ludzi, gospodarkę i państwo. W sposób naturalny zostanie w tym miejscu wykorzystana metoda aksjologiczna. Badanie prawa w kategoriach aksjologicznych jest konsekwencją pojmowania prawa jako zespołu norm postępowania w stosunkach między ludźmi, zbudowanego na gruncie pewnych wartości w celu ich realizacji i obrony. Prawo stanowione jest nie tylko nosicielem określonych wartości, ale także ich gwarantem. Badacz powinien odnosić się do nich w interpretacji i wykładni prawa.

Badania nad konferencją urzędową mają nowatorski charakter w nauce polskiej. Pionierskie jest również zaprezentowanie tej instytucji jako specyficznego wyrazu koncentracji materiału dowodowego i koordynacji działań administracji publicznej oraz założenie przeprowadzenia szeroko zakrojonych badań komparatystycznych. Stawiany problem badawczy jest jak najbardziej aktualny, a osiągnięcie zakładanego celu projektu będzie miało przemożny wpływ na rozwój dyscypliny naukowej i rozwój cywilizacyjny. Kierownik projektu wyraża w związku z tym głębokie przekonanie, że wyniki badań powinny zostać opracowane w ramach monografii i wydane w formie publikacji książkowej, a ponadto uważa, że opracowanie wyników badań w języku obcym ma poważne szanse na publikację zagraniczną.